

Érték	Utolsó évfolyam	
	pénz	ár
gy. ker. bank.	103.—	103.50
tokos, föld-int.	102.—	102.25
gok.	—	—
vasut.	—	—
mbr. zék, v.	94.50	95.—
z. társ.	—	—
ut.	—	—
v. 1864 ki b.	94.50	95.—
v. (ozüst)	—	—
id.	103.—	—
de-épület	95.50	96.—
gyek.	—	—
zet	182.50	183.50
y	40.50	41.—
	16.—	17.—
	40.75	41.50
ek.	—	—
	5.56	5.57
rtos arany	9.31	9.32
	9.31	9.32
100 márk.	57.35	57.35
a (3 óra)	—	—
ném. bir. m.	57.30	57.35
holl. frtért.	96.90	97.10
feankért.	46.60	46.65
frankért.	46.40	46.45
fout sterl.	117.30	117.40
folyamok.	—	—
ék	117.50	—
elbank	361.—	—
szám b.	164.—	—
	368.—	—
ülésen	116.—	—

ZSEF

ek, hogy a
etek iteni
megrendelés
szabásu és
már fel van
ak készpénz

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
Főpiacz, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésben és a
szerkesztőségénél. Egyébutt a postabiva-
talok utján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petitorsórt 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlennél beküldött
késiratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugy szintén késiratok nem adatnak
vissza.

Az országos költségvetés.

Debreczen, jan. 14.

(T.) A folyó évi országos költségvetés tárgyalása kezdetét vette, nagyobb hévvel, nagyobb lelkiismerettel, mint a Tisza kormány bármelyik évében.

Ok, nagy ok van rá. A baj, az ország fináncziális betegsége idültté vált, melyet a hitvány kuruzsolóknak bizonyult mostani kormány férfiak többé meg nem gyógyíthatnak és a képviselőnek, legalább közülök azoknak, kiket a hazafiai érzelm vezérelt az országházába, a törvényhozó testületben, nemcsak saját lelkiismeretüknek, hanem hazánk összes népeinek is tartoznak felelősséggel.

Egy kormány van, melynek férfiai 1875-ben mint ők maguk hirdették — azért tagadták meg addig vallott s annyiszor esküdtött politikai meggyőződésüket, azért vállalkoztak a kormányra s azért szorították ki a kormányból elődeiket, hogy a már akkor megromlásnak indult — s szerintünk — hazánkat őrvénybe sodró országos pénzügyi viszonyunkat rendezzék.

Letértek az igaz utról, a meredélyre léptek, a meggyőződést feláldozták az álokoskodásnak, a tisztá hazafiságot az uralom vágnak és megterheltek az országot újabb adóságok millióival, s az ország népét újabbnál újabb adó terhekkkel, ahelyett, hogy javítottak volna a helyzeten, rontottak mindenütt kérlehetetlenül.

Midőn 1875-ben Tisza Kálmán átvette a kormányzást, — állítása szerint csupán azért, hogy Magyarországot a pénzügyi bukástól megmentse, — volt az országnak zár számadási hiánya 39 millió frt, és ma Tisza Kálmán 7 évi kormányzása után van 50 millió frt költségvetési hiány, tehát több most 11 millió frttal. 1875-ben, midőn Tisza átvette a kormányzást, az állam adóság kamatai, járulékok és törlesztések fejében fizetett az ország 72 milliót, és most Tisza Kálmán 7 évi kormányzása után fizet 107 milliót, tehát 35 millióval többet; már most ha elővesszük adókönyveinket s kiszámítjuk, hogy 1875 óta mennyivel emelkedett mindenki adója, s ha meggondoljuk, hogy ezen adótöbbletből egy kr. sem fordítottatott országos terheink könnyítésére, mert hiszen az adó arányában növekedtek az ország adóságai: minden elfogulatlan ember meggyőződhetik, hogy a Tisza-kormány nemcsak hogy nem képes országos pénzügyi viszonyunkat rendezni, hanem azt okvetetlenül a vagyonbukáshoz vezet, és ez nagyon természetes, mert ha valaki többet költ éveken keresztül, mint mennyi a bevétele, annak minden évben újabb adósságot kell csinálni mindaddig, míg már csupán a kamatok emésztik fel az egész jöve-

delmet, a midőn előáll a hitelhiány s bekövetkezik a csőd, és a Tisza-kormány vaskövetkezéssel szaporítja minden évben az ország adóságait, mintha célul tűzték volna ki Magyarország semmivé tételét.

A baj chronicussá vált, melyen a Tisza-féle kuruzsolók nem segíthetnek, itt gyökeres segítség kell, és pedig a kormányrendszer megváltoztatása alapján, s üdvözölünk kell a mérsékelt ellenzéki pártot, mely egyszer valahára kétféle kacsintgatásával felhagyva, határozott állást foglalt a rossz kormányzattal szemben.

Minket pedig a Tisza Kálmán kormányának 7 évi gazdálkodása arról győzött meg, hogy Tisza Kálmán akkor is ámitotta az országot, mikor az ellenzék vezére volt, akkor is, midőn a kormánypárt vezére lett, arról győzött meg, hogy nem is volt legkisebb szándoka sem gazdasági viszonyainkat rendezni, mert különben ha ez becsületen elhatározása lett volna, módjában lett volna a bécsi áramlatnak el-lenszegülve, akaratát érvényesíteni, vagy ha erre képesítve nem érezte magát, állásáról — hol többé már mitsem használhatott, sőt ártott — lemondani, most az egész Tisza Kálmán nem egyéb, mint az uralomvágy megtestesült személyesítője.

— Somssich Pál beszéde a kormánypárti képviselők közt nagy hatást tett. E hatás természetéről azonban alig lehet valamit hallani, mert a kormánypártiak nem akarnak, vagy nem mernek véleményét nyilvánítani addig, míg Tisza véleményét nem ismerik. Lesték is Tiszát a folyókon. A mameluk urak az ülés újra megújításával alig akartak vissza térni a terembe, Tisza pedig tüntetőleg el volt mélyedve az Eber Nándorral való beszélgetésbe.

A ház vitáiból.

Megkezdődött a költségvetés tárgyalása. Első nap mindjárt azon nevezetes esemény történt, hogy mint pártunk — a mérsékelt ellenzék sem fogadta el általánosságban sem a költségvetést.

Első nap Hegedüs Sándor előadó, Somssich Pál és Eötvös Károly beszéltek. Somssich Pál csaknem olyan értelemben beszélt, mintha pártunk programját vallaná magáénak.

Beszédét következőkben ismertetjük: **Somssich beszéde.**

Somssich Pál beszéde bevezetésében néhány észrevételt tesz az előadó beszédére. Nem fogadja el azt az állítást, hogy a jelen költségvetést ugyanazon keretben mozog, mint az előbbi évek költségvetései, mert a pénzügyi bizottság lezártított tételei szerint is a rendes kiadások 7 millió s 859,000 forinttal haladják meg a múlt évi kiadásokat, voltaképpen pedig 11 millióval, mert azaz, hogy a bizottság harmadfél milliót áttett a rendes költségvetésből a rendkívülibe, a többletet nem szállította le. (Helyeslés balfelől.)

Másik állítása az volt, hogy a jövedelmek a kiadásokkal paralell szaporodnak. Bár csak úgy volna; de épen az a baj, hogy megfordítva áll a dolog. Kiadásaink

folyvást növekednek, de ámbátor szaporodnak jövedelmek is: a deficit nem csak nem enyészik el, hanem daczára az új adóknak, daczára 1874 óta hozott minden áldozatainknak, deficitünk két millióval nagyobb, mint volt 1875-ben (Ugy van a szélső balon.)

Még egyet mondott az előadó, azt, hogy az általa felemlített kamatok csak látszólagosak, s hogy azok már fedezve vannak. Igen is fedezve vannak, de csak ujonnan felveendő kölcsönök által. (Dertültség a bal és szélső baloldalon.)

Szólo azt látja, hogy nemzetgazdasági és ezzel kapcsolatos pénzügyi viszonyaink mindinkább veszedelmes irányba sodortatnak, melyből, ha a 12-ik órában szabadulni nem bírnak, olyan örvény körébe kényszerítettünk, a hol okvetlenül el kell merülnünk! (Ugy van! a baloldalon.)

Szólo hat évvel ezelőtt, mint a kormánypárti képviselő, a ház általános helyeslése közben figyelmeztette a kormányt, hogy első teendője a közös költségek apasztása. Ezt ismétli ma, mint ellenzéki képviselő, sőt meg is toldja. Mert még pilanatnyi javulást sem remélhetünk államháztartási rendszerünk lényeges megváltoztatása nélkül (Ugy van! balfelől); el-evezhetünk még néhány évig folytonos kölcsön műveletekkel, föltéve, hogy Európa békében marad, de nemsokára bekövetkezik a katasztrófa, mely a trónnak és hazának önállóságát és függetlenségét támadja meg egyiránt. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

Attér ezután a jelenlegi és a 7 év előtti pénzügyi állapotnak összehasonlítására. Ez — ugymond — meglepő eredményeket tüntetett fel. 1875. óta a közös költségek 30 millióról több mint 37 millióra mentek fel; a kiadások összege volt 1875-ben 238 millió 1880-ban a költségvetési előirányzat szerint 325 millió, tehát 7 év alatt a kiadások 87 millióval szaporodtak. Maga a hiány 1880-ban 2 millióval volt nagyobb, mint 1875-ben s az idei hiány is lesz 40—50 millió. Önkényt merül fel a kérdés, hogyan jutottunk ide? A monarchia hatalmi eszközeinek nagy-szerinti berendezése felemészti mindent. Ezt belátta az 1867—75-iki többség, s ezért csuált helyet a fuzió által az újkormány-nak. Az első két év szép eredményét kockára tették a keleti politika ábrándos aspirációi. Az akkori pénzügyminiszter Széll Kálmán visszalépett, de fájdalom, csak egyedül ő maga lépett vissza. (Dertültség.) A kormányelnök eleintén habozott, de azután elfogadta a tényeket s nem teljesítette alkotmányos jogát és kötelességét, mert nem tiltakozott a kalandos politika ellen. Most már Bosznia bekebelezéséről beszélnek, pedig ez a bekebelezés meg fogja ingatni a dualizmus alapját s ezenfelül új ellenséget nevelünk ott magunknak. (Helyeslés a szélső balról.)

Másik oka annak, hogy ide jutottunk, az Ausztriával kötött egyezség pénzügyi eredményében va' o salódon kívül, a nemzetközi kereskedelmi szerződések reánk nézve kedvezőtlen megkötése. Azok a szerződések, melyeket Romániával és Szerbiával vannak megkötve. A szomorú állapotokért nem teheti felelőssé a jelenlegi pénzügyminisztert, kinek tehetségét és buzgalmat kétségbe nem vonhatja, mert hiszen ő akkor vette át tarczáját, mikor a keleti politika által már ezen állapotba jutottunk.

Szólo szemben a pénzügyminiszterrel a legnagyobb súlyt a takarékosagra helyezi; szorítsuk kiadásainkat elkerülhetlenül szükségességre, be ruházataikat pedig csak olyan dolgokra melyeknek haszna biztos és azonnali, vagy a melyeknek elmulasztásából nagyobb kár háramlanék az országra mint a mibe ezeknek elhárítására kerül. És mivel szólo ezt a takarékoságot nem látja a költségvetésben és mivel hiányzik abból egy alaposan kidol-

gozott terv, melynek szigoru keresztülvi telével államháztartásunk egyensúlyának helyreállítását reméli lehetne. Ő és elvtársai egy határozati javaslatot terjesztenek a ház elé, ajánlván annak elfogadását. En — ugymond — mint képviselő teljesítettem kötelességemet: caveant consules, ne quid republica detrimenti capiat! (Élénk helyeslés és tetszés a baloldalon.)

Eötvös Károly beszédéből.

Eötvös Károly. Örömet fejezi ki Somssich beszéde fölött, de kijelenti, hogy következtetéseivel egyet nem érthet, bár az idő komoly jelenék tekinteti azt is, hogy a mérsékelt ellenzék sem fogadja el már a költségvetést. Ezután az előadó felé fordul és kimondja, hogy töle a költségvetési vita megnyitására nem számtiszti munkát, hanem az általános helyzet ké-pét, a pénzügyi politika kifejtését várta. A költségvetésre áttérve kimutatja, hogy a deficit nem 26 millió, hanem több ötvennél, és hogy mi lesz a végleges eredmény, azt nem tudja, az után a szerencsétlenség után, mi Szaparyt minden szerencsére daczára mindig éri, hogy a deficit kétszer akkoránál is nagyobbak lesznek, mint előirányozva voltak, a mi mellett ez a legsajnosabb, hogy a 35 milliónyi deficitemelkedés még azt is jelenti, hogy emellett 35 millióval több volt a be-vétel. Szemére veti a kormánynak, hogy pénzügyi programot azért nem ad, mert nem tud.

Hosszabb indokolás után három alternatívát állít fel. Vagy meg kell maradni a semmittevés mellett, mely a kormány álláspontja, vagy le kell mondani az alkotmányosságról, vagy pedig visszatérni oda, mikor meg a kiegyezés nem nyir-balta meg a nemzet jogait. Példákkal illusztrálva a helyzet tarthatatlanságát, kijelenti, hogy a mostani politikai rendszer szomorú következményeket hozhat.

Ivánka Imre (közbeszól.) Forradalom! Eötvös Károly: az is bekövetkezhetik, de a függetlenségi párt épen azért ellenörkődik, éppen azért teljesíti kötelességét, hogy ez be ne következék. Ami minden ily politikának következése, nálunk is befog következni, t. i. az, hogy mindez mint czifra intézmény, ideig örág fenn fog állani, az adócsavarnak irtóza-tos működése mellett, mindaddig míg a nép ereje ki lesz teljesen merítve, mon-dom ez egy-két évig fenn fog állni, de mind hiába, utóvégre is össze fog törni. Mentsem isten, hogy én tanuja legyek ennek, nem óhajtom, mert ragaszkodom ezen országhoz, de tán fel tudna támadni a káröröm bennem, hogy mikor ez intézmények összedőlnek, akkor ezen kabinetet temessék el romjai. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.) En a költségvetést nem fogadom el. Ajánlom határozati javaslatomat, melyet felolvastatni kérek. (Élénk helyeslés és éljenzés a szélső baloldalon.)

Elnök: A határozati javaslat fel fog olvastatni.

Duka Ferencz jegyző olvassa.

Határozati javaslat.

Az 1882-ik évre szólo költségvetési javaslat világos bizonyosságot szolgáltat arra, hogy az ország kormányzata rosszul vezetettik és hogy a kormány oly politika folytatására teljességgel képtelen, mely a nemzet önállóságát s anyagi és szellemi jólétének állandó fejlődését biztosítaná. A társadalom adóképesége teljesen kimerült; az állam rendes jövedelmeinek nagy része csak kényszerítő rendszabályok segítségével áll elő, az ország minden vidékén az elszegényedés kétségtelen jeleit mutatkoznak, s mindezek daczára évenként új adók és újabb adóemelések hoztatnak be. Az anyagi kimerültség a nemzet közgazdasági életének szomorú pangása rom-lással fenyegeti a közérkölcseket is és sok vidéken lanyhulni kezd a ragaszkodás az állam iránt, mely úgy, a mint ma kormá-

nyoztatik csak súlyos teher gyanánt ne-bezedik a népre a nélkül, hogy annak igényeit biztosítani s érdekeit előmozdítani teljeli képességgel bírja.

Az állam pénzügyi helyzete kétség-beejtő. Az adóképeség legszigorubb meg-erőltetése dacára is több mint 50 millió évi hiány mellett kimerül az államnak még hitele is s az a kormányzat, mely a napról-napra való megélhetés érdekében a legridegebb fiskális kényszerítő politiká-jánál magasabb ezélt maga elé kitűzni sem nem tud, sem nem akar, lerombolja még a nemzet jövőndé jöllétének fölté-leit is.

Az Ausztriával fennálló s független ségünket megsemmisítő államjogi viszony aránytalanul súlyos terheket ró reánk s ezen felül meggátol bennünket abban, hogy állami és nemzetgazdasági erőink kifejlesztésével pénzügyeinket rendezhessük, nemzetünk szellemi és anyagi jöllétét és ezzel együtt tekintélyét és méltóságát biz-tosíthassuk. S a fennálló kormány a he-lyett, hogy ez államjogi viszony javítására törekednek, azt napról napra súlyosítja s a nemzet legfontosabb érdekeit annak mind-kább alá rendeli.

Oly kormányzatnak, mely ezt cselekszi, oly költségvetést, mely ezen államjogi rendszeren nyugszik s mely azon kívül is okatlan, könnyelmű és veszélyes politiká-nak eredménye, mi meg nem szavazha-tunk. S azért mely tisztelettel indítvá-nyozzuk: határozza el a képviselőház: hogy a kormány által az 1882-ik évre előterjesztett költségvetési javaslat a tárgyalás alapjául még általánosságban se fogadja el.

Budapest, 1882. január 12.
Beadják: Eötvös Károly s. k., Mo-csary Lajos s. k., Czavolszky Lajos s. k., Náray Imre s. k., Turgonyi Lajos s. k., Csanád Sándor s. k., Krisztinkovich Ede s. k., Sembery István s. k., Roviczky Ka-roly s. k., Madarász József s. k.
Ezután az elnök annak kijelentésé-vel, hogy a jövő ülése szombaton lesz, az ülést bezárja.

Napi szemle.

Jan. 14.

Az amerikai kivándorlás ellen eré-lyesen lép fel a kassai iparkamara. Mint az „E-s“-nek Kassáról távirják, tárgya-lásokat folytat Schönborn Ervin örökös gróf munkácsi uradalomával 9 laczkovai kocsárónó családnak az uradalom óriási birtokainak egyikén való megtelepítése végett. A telepítvényesek ingyen építete-ket és roppant ósó bér mellett földet kapnának, továbbá az uradalom terjedel-mes füzeseinek használatát kedvező fölté-telek mellett nyernék el.

Schönborn Ervin gróf lesz az első magyar magnás, ki az ügyet, a munkaerő kivándorlásának veszélyességét felfogva, mentő tettekkel és nem üres frázisokkal küzd a veszély ellen. Deil Jenő iparka-marai titkár tegnap állapította meg Mun-kácson a derék szepesi kocsárónók érde-kében nyújtandó kedvezményeket, és vár-ható, hogy a kamara intencziói rövid idő alatt valósulnak.

Az orosz fővárosból írják e minket nagyon érdeklő sorokat:

„A dalmáciai és hercegovinai ese-mények — mondja a közlemény — a lelkesedés igazi viharát keltették fel a moszkvai délszlávok közt s az osztrák uralom ellenségeinek kevés napok múlva nem lesz hiányuk pénz dolgában, mert a nagyzslávok gyűlésein, melyek most nap-ról-napra folynak, a fölkelők segélyezésé-nek kérdése áll előtérben s Ausztriával szemben Oroszország soha sem volt sze-gény. Azt remélik, hogy a bécsi kabinet vagyis inkább az osztrák katonaság a Her-cegovinában erőszakoskodásokra ragad-tatja magát s lassankint az albánok is be-lebonyolodnak a fölkelésbe. Ehez azután kényelmesen hozzá lehet fűzni az orosz-bulgár érdekkérdést, — oly ezélt, melyért a panszlavizmus mindent áldoz!”

Az olasz hadügyminiszter a kama-rák elnapolása előtt törvényjavaslatot ter-jesztett elő, hogy a rendes hadsereg har-cosainak számát háboru esetére 150,000 emberrel szaporítani akarja. A hadügy miniszter s a pénzügyminiszter közt azóta létrejött meg egyezség szerint a rendszabály 1885 végéig lesz foganatosítandó. Képv-i relői körökből azonban azt akarják indít-ványozni, hogy már 1883. végéig életbe léptessék a szaporítást, mely egy sem igényel nagy költséget. A hadsereg hadi-étészama a mondott időig 530,000 főre

emelhető s Rómában azt hiszik, hogy a kormány és a kamarák közt ez ügyben megegyezés fog létesülni.

A csapatok mozgósítása Dalmácia felé.

A mozgósítás mind nagyobb mér-veket ölt.

Tegnap ismét több városbeli ezred Bécsből sürgős parancsot kapott a „ké-szenlétre”.

Azonkívül Bécs-Ujhelyből és Laibach-ból három hegyi uteg indult el Dalmá-cziába, a salzburgi 34. vadász zászlóalj pedig holnap fog elindulni. E zászlóalj rendeltetési helye Mostar.

A krivosjei műveleteket közvetlenül Joanovics altbornagy vezeti, támogatva tevékenységében Siamecka tábornoki fő-nök által, a ki Dalmácia földrajzi viszonyainak a apos ismerője.

A hercegovinai műveletek vezetése-re, — a menyiben ezekre szükség lesz, — Salvator János főb jeleltetett ki. A főherceg tegnap már el is utazott Tri-esztbe.

A műveletekben résztvevő csapatok béke állományát, mihelyt az szükségesnek mutatkozik 120 főre fogják főlemelni, a mi legfiatalabb a tartalékos katonák behis-vásával történik.

A monarchia déli részén elhelye-zett és elhelyezendő csapatokra nézve a Tagblatt úgy értesül, hogy Dalmáciában jelenleg több van 12,000 embernél, Her-cegovinába és Boszniába küldésre ki van jelölve 7000—8000 ember; jövő február-ra 5000—7000 főnyi csapatállitás van kilitásban véve; mindeme katonai műve-letek a delegációk egybehívása nélkül hajthatnak végre s már az összes csapat-részek is ki vannak jelölve.

További 35,000 főnyi csapatállít-ás is kilitásban van ugyan véve, de e rendszerabály végrehajtása esetén egybe hívják a delegációkat, s így azoknak márcziusi vagy aprilisi rendkívüli üléssza-kára lehetünk eikészülve.

A fővárosból.

(Greguss Ágost) meggyöngült egészségének helyreállítása céljából fél évig nem fog tartani az egyetemen elő-adasokat, melyektől a mondott időre fel-mentette magát. Meglehet, hogy a ki-tűző író és tanár Olaszországba utazik.

(Kivégzés) lesz legközelebb a fővárosban. A Károlyi grófnét szolgáló angol kocsis gyilkosát Pánczél Gábort fog-ják kivégezni, miután a királyi akarat a kegyelmi tanács véleménye alapján sza-bad folyást enged az igazságszolgáltatás-nak. Erre vall a körülmény is, hogy Kozar-ek Ferenczet, a budapesti hóhért illetékes helyről figyelmeztették, hogy mostanában ne távozzék a fővárosból, mert szolgálata-ra szüksége lesz a hatóságoknak.

Irodalmi és művészeti hírek.

Hírek színházunk köréből.

(—s.) A multkor irtuk, hogy A bo-ny i Gyulával az aradi szüvegató alku-dozik szerződötés ezéljából. Az alkunak lett is eredménye. Abonyi tegnap aláírta a szerződöt, melynek értelmében májustól kezdve az aradi színház tagja lesz.

Kreacányi igazgató is már most kezdi szervezni a jövő téli idény társulatát.

Legújabbán Hegyi Arankával a népszínház jeles fiatal művésznőjével lé-pett érintkezésbe. Hogy H e g y i A r a n k a ott hagyja-e a népszínházat a debreczeni ért, az még nem bizonyos; de a tett szer-ződötési ajánlat rendkívüli előnyös ránézve, s így a dolog mindenesetre függőben ma-rad még egyideig.

RÖVID HIREK. — Bernhardt Sára nem jó Budapestre vendégzerepleni, mint ahogy tervezte volt. — Nyilvai Irma, mint írják, igen „pikáns” okok miatt vált meg a szabadkai szinpadtól. Nyilvai ez okokat nyilvánosan is tárgyalni akarja. Mi nem vagyunk rá kíváncsiak. — A budai szin-kört nem fogják lerontani a tanács hatá-rozata folytán. — Vendégzereplések. Ara-don Fáy Szerena bevégezte vendégzereplé-sét. Kolozsvárt E. Kovács Gy. eddig tizenegyszer lépett fel, s mindig nagy ha-tást keltett játékaival.

Apróság.

Hogy kell az ujságot olvasni?

E kérdésre ezer meg ezerféleképen lehetne felelni, de ezer közül tán egy se lenne sem szabatos, sem kielégítő. Az ujságot ki-ki a maga módja szerint ol-vassa.

Vannak, kik a ezimnél kezdik s meg sem állanak addig, míg a „felelős szerkesztő”-ig nem értek. Az asszonyok, mig fiatalok, csak úgy átnyargalnak szem-mükkel a hasábon, csupán a „színház és művészeti” meg a „napi hírek” rova-tánál állapodnak meg hosszasan. Mi-akor a nő vezérezikket, országgyűlést, meg egyáltalán komoly politikai dolgokat, vagy pláne a gazdasági rovatot is figyelmé-re méltatja, ez az átalakulás korszakát je-lenti nála, s egyenértékű az első fehér-hajszállal vagy redővel.

Vannak ugynevezett finom szaglász ujságolvasók, kik épen mint a méh, min-den virágban megtudják a mézet találni. Azaz tudják: mit kell elolvasni és mit nem. Ok az országgyűlési tudósításokban először is a zárjeleket keresik. Hol van egy „Hobó” a baloldalon s b.

Vannak még ugynevezett „ujságfa-lók” is, kiknek legszebb diszpédányait a kávéházakban találhatni. Két három ujság a kezében; kettő a térdei között, egy előtte az asztalon, három négy felál-lítva a széke mellett két oldalról. Szó-val ujságok közé van temetve.

Az ilyen embernek természetesen mindig elhúli a kávéja, vagy épen telje-sen el is feleli meginni. Vannak ezekkel szemben olyanok is — ezek a filiszterek, — kik egy világot nem vennék kezükbe lapot, mig kávéjukat be nem vágják.

I krajczár és 5% kamatja.

Sokszor volt már kiszámítva, hogy Krisztus Urunk születése alkalmával 5% kamatok kamatjára kikölesönözött 1 kraj-czár mai napig mily összegre nötte volna ki magát és így mi az illetékes tudósok után csak azt jegyezzük fel, hogy ez bi-zony oly tömeg aranyat érne, hogy azon esetre, ha az égből minden perczben ak-kora tömeg arany hullana alá mint föld-dünk, a hullásnak 1600 esztendeig kel-lene tartani. Ha valamelyik ósapánk ró-lunk ily alapítvány tételle által gondos-kodott volna! . . .

UJDONSÁGOK.

* Simonyi Ernő orsz. képviselőnk egészségi állapotáról a Pécsi Lapok egy abbaziai magánlevelelől vett értesülés után a következőket írja: Állapota egészben meglehető, türethető; de köhögése nem enyhébb semmivel mint tavaly, néha erő-sen előveszi, a mi őt nagyon kimeríti; éjszakai többnyire nyugtalanok, több éjen át be sem hunyja szemét. Gyenge ereje nem akar javulni semmit. Abbazia falu Fiume mellett, a magyar tenger partján; hegy és víz közt fekszik, szélmentes. A felében olasz, felében horvát; a levegő kiltűnő, de nem ép meleg. Az országgyű-lés pénzügyi tagjainak Fiumében tartó-zódása alkalmából már kedvezőbb hírek érkeztek Simonyi Ernő felől.

* A függetlenségi kör bálja má-hoz egy hétre fog a „Korona”-ban meg-tartatni. E kedélyes, magyaros táncviga-lom minden évben kiltűnő szokott sike-rtülni, s egyik legszebb polgári multság. — Figyelmeztetjük azon t. családokat kik meghívót eddig tévedésből nem kap-tak volna, — sziveskedjenek a függet-lenségi körbe fordulni.

* A mult közgyűlésről lapunk utóbbi számában közölt tudósításunk pótl-lásul felemlítjük még, hogy Dr. Ozory István bizottsági tag a helybeli bormérő társulat ügyében — mint az említve is volt — interpellálta a főispánt. A borm-érők ugyanis, a lapokban is szelözetett, s így ismeretes ügyekben, a közigazgatási bizottsághoz kérvényt nyújtottak be; — ugyanekkor szintén ez ügyben de más természetű folyamodványt vittek szemé-lyesen a főispánhoz, kérvén, hogy azt a legközelebb tartandó városi biz. közgyű-lésben tárgyalassa. A főispán megígérte, hogy tárgyalatni fogja, s midőn most Dr. Ozory eziránt hozzá kérdést intézett, esu-dálkozását fejezte ki, hogy ez az ügy a tárgysorozatba felvéve nem volt. A pol-gármester sietett aztán a magyarazattal, hogy tudniillik, ez az ügy nem tartozik a közgyűlés elé, s ezért is nem volt felvéve a tárgysorozatba. Dr. Ozory, bár a köz-gyűlés tagjai már ekkor távozóban voltak, a polgármester ezen kijelentésére megje-gyezte, hogy azt, hogy melyik tárgy tar-

tozik a közgyűlés elé, melyik nem, nem a polgármester, hanem a közgyűlés van hivatalba elbírálni, s kéri ezen ügynek a jövő közgyűlésen leendő tárgyalatását. Főispán erre kimondja a határozatot, mely-szerint felszólaló e tekintetben írásban tege meg indítványát, a mi a jövő köz-gyűléskor meg is történik, s így kilitás van arra, hogy a bormérők ügye a városi bizottsági közgyűlésben végre valahára tárgyalatni fog.

* A polgári kör bálja azon ne-mes multságok egyike, hol magát bárki otthon találhatja. Az utóbbi évben tapaszt-alta a széptéri nemesért lelkesült polgár-ság, hogy a rendezőség a meglelent kö-zönség igényének minden tekintetben igye-kezett megfelelni, ezen igyekezet most is megvan s a kör nemes ezélját elősegíteni óhajtot tisztelt közönség f. hó 19 én a Ko-ronában tartandó multságban — melyre a meghívók már szétküldettek — fezte-lentül multhat; e ezélből minden meglett téve, a nagyérdemű közönségtől függ, hogy egy kedélyes zamatos multságban rész-veve által, egyrésztől a mint magának él-vezetet, másrésztől az említett kör könyv-tárának anyagi hasznót is szerezhett. Re-ményli a rendezőség, hogy a tisztelt pol-gárság látogatásával multságunkat emel-ni fogja. A rendezőség.

* Az időjárás rendkívülsége mind-inkább feltűnőbbé lesz. Németországon hol hasonló időjárás uralkodik bizonyos erdei növények állapotából, valamint tejjessé fejlődött cserébogarak eljövetelelől tapasz-talt időjárás vizsgáló azt következik, hogy feltűnő enyhe volta tartós leend. Mi azon-ban ismerve a régi példa beszédet, mi-szerint a farkas nem eszi meg a telet* azt tartjuk, hogy „köve hig a komának.” Egy régi gazda minden enyheidőkor azt szokta kérdezni: „ugyan hol fázunk most mi helyettünk?” Amerikában ugyancsak, épen úgy, mint a mult télen is, óriás hó-zivatarok pusztítanak. Igen valószínű, hogy mi majd a tavasz idején fogunk kapni e tengerenuli vendégekből, s azért a gaz-dának a takarmánnyal gazdálkodni s a tavaszi munkára való előkészületet sietni igen tanácsos, mert aligha nem ismét ta-vasz nélkül maradunk.

* Tréfa. Az uj bankókat a publi-kum még nem ismeri. H. I. és B. F. borüzletet kötvén, B. F., H. J.-nek egy új öt forintos helyett Kossuth bankóval fizetett; az haza vivém a kapott bankót, neje azzal másnap a boltba ment vásárol-ni, hol majdnem pórul járt. Az illető ke-reskedő ugyanis azt hitte, hogy őt akar-ta azzal befenni azonban B. ezt állítása szerint csupán tréfából tette, és a Kossuth bankót visszaváltotta.

* Miss Lazó a mai nappal abban hagyja „lekötözöt” vendégzereplését, s megy Szatmárra, hol már holnap re-pultva ugrik. Aztán az aradiaknak lesz hozzá szerencsájuk.

* A bogáncsvirág dívata nagyban hódít. A legközelebbi bécsi udvari bál-ban Auersperg Aulála hercegnő s ne-hány barátja értékes tükkel leszorított bogáncsvirágot hordtak hajukban. A ma-gyar róna melancolikus virágát egy-egy rózsabimbó elegáns társaságában még Pálffy grófnő és Eszterházy hercegnő fej-lésében is lehetett látni, kik a kezdemé-nyező hercegnő különöz eszméjének ily módon akartak propagandát csinálni. A Ringstrassén Fránki kertész kirakatában kiltűnőben már napok előtt lehetett látni „magyar bogáncsvirág”-ot, melyet azonban az éielmes kertész nem maga természet-t s csak a jövő évtől kezdve fog nagyobb mennyiségben irthon tenyészteni. A meleg-házban való tenyésztésre tett kísérletek eddig nem vezettek eredményre.

* Szerződés. A tisztviselő egye-stület tagjai értesítettnek, hogy újabbán két igen jó hírek örövendő czéggel sikerült összekötötésbe lépniük; ezek egyike a Kardos László rófos és vászonaru raktára, hol a kedvezmények ugyanazok, mint a Kuncz J. és Társa cégénel; másika a Cs-anak József fűszer áru üzlete, hol — a Riekl J. Zelmos czéggel szerződés meg-szünttetvén — tagok tagsági jeggyel való igazolás mellett valódi bár csaké-lyebb kedvezményben részesítettnek, s könyvecskével is ellátatnak, az ezt kívá-nók, az uj bélyeg törvény által kívánt díj lefizetése mellett. — Emlékeztetésbe hoz-atik még a t. tagoknak, hogy a szübházzal és a nagyerdei gözfördővel fennálló szer-ződésben kívül, melyeknek jegyei a Tha-mássy Károly gyógytárában szolgáltatnak ki, egyesületünk tagjai részére az összes gyógytárak 10% kedvezményt nyújtanak; s hogy a Pongrácz G. papir, Holvay Gy. varrógép raktára, Kubinyi E. szabó és Tóth Ferencz cipész üzlete, s Lőkóvics általános bazárja léptek egyesületünkkel

szerződésre, és mind-től kezdve az össze-nyök javára vonatna-t. ez. tagoknak, hog-zárólag ezen üzlet beszerezni, mert e-érendjük el, hogy a-lajdonosai is kész-összekötötésbe. Tit-

* A hol még cséből (Bosznia) ír-j tartották meg az e-ézelra felajánlott te-nowska és Günther diszitették fel. A ze-zenekara szolgáltatott környékről érkezte-na vasut kiltűnven építkezéseknél alk-és két bécsi hölgy-volt törökök, nag-multságot és a tö-ésak reggel távoztak

* Grand ho-tel gue japomais, o-ton P. Párisból, a káné féle fűszer-egy diszműaru baza-ivar és kézmű leg-s a japáni kedves cs-állítva, hajszálüveg-lak, kosarak és do-nak áruba bocsátva-nak ezen legszebb-megtekintésre.

* Favágási-verseny. Ilyen se-vasom és bizonyár ismét előfordulni. T-esemény Wiscontin-rikában. Négy tanu-kapuját és feltűzött-került és a tanulók engedtek arra nézv-csapatni az intézett-gukat a farmer á-büntetésnek. A tau-tották és a szigorú-hogy négy öt fát g-gyék el egy szeg-Hogy pedig a doig-nyen a piacon k-mialatt a zenekar-város lakossága, m-ványra természetes-tapsolt.

S Z I

(T. L.) Szerd-A saragossai fe-Ez évadban másod-Zsufolt ház. Csütörtökön, Fiam nagy osto-Findeisen Gyula. Ez élék me-replők közt kiltűl (Brandes Miklós) inas.)

Zsufolt ház. Pénteken, jar-rikai párba], sz-lasz Sándor, itt e-Balázs Sánd-e meglehetősen gy-sikert aratott.

A szereplők k-Abonyit (Harzsfal- (Ernesztine) és S-keli kiemelődnek.

Zsufolt ház. Ezen három Miss Lazó az „a-töltötték be. E fe-tartjuk helyesnek-jó darabok mel-zsufolt házak elő-mert az igazgató-lőben is csak lá-ilyen zsufolt ház-szokott sztltni, m-rovasára, harmad-lékszünk — az i-zött szerződés egy-szintársulat itt-ságok produkálás-ongedtetik

lehetett attól ta-máshol produká-rovasára; negye-ban e productió-batik, a sodronyo-kalmával. Hogy a-kad, az oszlop k-é, hogy a leeres-foghatná el a mi-lés, — egy hírt- vagy nem s z a k-(mint ez nem rég-banonnemü produ

elő, melyik nem, nem
hanem a közgyűlés van
s kéri ezen ügynek a
leendő tárgyalását.
mondja a határozatot, mely-
lő tekintetben írásban
ványát, a mi a jövő köz-
s történi, s így kilátás
a bormérők ügye a városi
ülésben végre valahára

ari kör bálja azon ne-
egyike, hol magát bárki
Az utóbbi évben tapasz-
emesért lelkesülő polgár-
dezőség a megjelent kö-
minden tekintetben igye-
ezen igyekezett most is
nemes ezéjét elősegíteni
szükség f. hó 19-én a Ko-
mulatságban — melyre
széküdtetek — feszte-
ezéből minden meglett
közöségétől függ, hogy
mulatságban rész-
szól a mint magának él-
ol az említett kör könyv-
hasznót is szerezhet. Re-
ség, hogy a tisztelt pol-
mulatságunkat emel-
ezőség.

rás rendkívülisége mind-
lesz. Németországon hol
uralkodik bizonyos erdei
taból, valamint tejessé
garak előveteléből tapasz-
galó azt következik, hogy
ta tartós leendő. Mi azon-
gi példa beszédet, mi-
nem eszi meg a telet.
kötve hgy a komának.
minden enyhéidőkor azt
ugyan hol fázna most
Amérikában ugyancsak,
a mult télen is, óriás hó-
anak. Igen valószínű, hogy
z idejen fogunk kapni e
ndégekből, s azért a gaz-
anyanyal gazdálkodni s a
való előkészülettel sietni
ert aligha nem ismét ta-
adunk.

Az új bankokat a publi-
ismeri. H. I. és B. F.
en, B. F., H. J.-nek egy
helyett Kossuth bankóval
a vivén a kapott bankót,
ap a botba ment vásárol-
pórnál járt. Az illető ke-
s azt látte, hogy őt akar-
n azonban B. ezt állítása
tréfából tette, és a Kossuth
lította.

Lazó a mai nappal abban
elező" vendégszerelését,
ra, hol már hónap re-
Aztán az aradiaknak lesz
juk.

enesvirág divata nagyban
zelebbi bécsi udvari bál-
Aulala hercegnő s ne-
értékes tükkel leszorított
hordtak hajjakban. A ma-
nebolikus virágát egy-egy
egans társaságában még
s Eszterházy hercegnő fej-
tetett látni, kik a kezdemé-
nő különöz eszméjének ily
propagandát csinálni. A
fránki kertész irakataban
napok előtt lehetett látni
esvirág"-ot, melyet azonban
tész nem maga termesztett
értől kezdve fog nagyobb
thon tenyészteti. A meleg-
tenyésztésre tett kísérletek
zettek eredményre.

ödések. A tisztviselő egye-
tesítettnek, hogy ujabban
rnek örövendő czéggel sikerült
lépnlünk; ezek egyike a
rófős és vászonáru raktára,
ényak ugyanazok, mint a
ársza czégnél; másika a Csá-
zer áru üzlete, hol — a
os czéggel szerződés meg-
tagok tagsági jeggyel
mellett valódi bár csaké-
ményben részesítettnek, s
is elláttatnak, az ezt kívá-
yeg törvény által kívánt díj
ett. — Emlékeztetbe hoz-
tagoknak, hogy a színházal-
ei gőzfördővel fennálló szer-
melyeknek jegyei a Tha-
gyógytárban szolgáltatnak
nk tagjai részére az összes
0% kedvezményt nyújtanak;
grácz G. papir, Holvay Gy.
ára, Kubinyi E. szabó és
cipész üzlete, s Lótkovics
arja léptek egyesületünkkel

szerződésre, és mind ezen üzletekben új-
ról kezdve az összes kedvezmények a ve-
vők javára vonatnak le. Ajánlom tehát a
t. ez. tagoknak, hogy szükségleteiket ki-
zárolag ezen üzletekben sziveskedjenek
beszerezni, mert csak összetartás által
érendjük el, hogy másnemű üzletek tu-
lajdonosai is készséggel lépnek velünk
összeköttetésbe. Títkár.

* A hol még nem báloztak. Zep-
eséből (Bosznia) írják, hogy ott e hó 6-án
tartották meg az első bált. Omer aga e
ezétra felajánlott termében, melyet Stefa-
nowska és Günther urnök igen izléseesen
diszítették fel. A zenét a 9. gyalogezred
zenekara szolgáltatta. Vendégek az egész
környékről érkeztek. Sieniciából a Bosz-
na vasut különvonatán jöttek a vasuti
építkezéseknél alkalmazott hivatalnokok
és két bécsi hölgy. A táncvizigalmon jelen
volt törökök, nagy érdeklél nézték a
mulatságot és a többi vendégekkel együtt
csak reggel távoztak.

* Grand hoix d'arties de luxe
tel gue japomais, oriental, Français. Gas-
ton P. Párisból, a szécsényi utcán, Sas-
káné féle fűszerkereskedés átelében,
egy diszmitáru bazárt állított fel, hol az
ipar és kézmű legszebb példái, china
s japáni kedves csecebecsék izlései ki-
állítva, hajszálvérgből font hajhiható tol-
lak, kosarak és dohánysző készületek van-
nak áruba bocsátva. A kézmű s gyáripar-
nak ezen legszebb készítményei méltók a
megtekintésre.

* Favágással egybekötött hang-
verseny. Ilyen sem volt még kedves ol-
vasom és bizonyára nem is fog egyhamar
ismét előfordulni. Történt pedig ez a ritka
esemény Wiscontin államban Eszak-Amé-
rikában. Négy tanuló elemelte egy farmer
kapuját és feltzelték. A dolog napfényre
került és a tanulóknak szabad választást
engedtek arra nézve, vajjon ki akarnak e-
csapatni az intézetből, vagy alávetik ma-
gukat a farmer által rájuk kiszabandó
büntetésnek. A tanulók ez utóbbit válasz-
tották és a szigeru bíró arra ítélte őket,
hogy négy öl fát felaprózzanak és azt vi-
gyék el egy szegény özvegy lakására.
Hogy pedig a dolog még érdekesebb le-
gyen a piacpon kellett a fát felvágniok,
mialatt a zenekar folyton játszott és a
város lakossága, mely a szokatlan lát-
ványra természetesen odagyűlt, zajosan
tapstolt.

S z i n h á z.

(T. L.) Szerdán, jan. 11-ikén adatott:
A saragossai feesegek operette 3 felv.
Ez évadban másodsor.

Zsufolt ház.
Csütörtökön, jan. 12-ikén adatott:
Fiam nagy ostoba, vigj. 3 felv. Irta
Fundeisen Gyula.

Ez életem meneti vígjátékban a sze-
repők közül különösen kiváltak Lababár
(Brandes Miklós) és Fenyéri (Márton
inas.)

Zsufolt ház.
Pénteken, jan. 13-ikén adatott: Amé-
rikai párbaj, szimtu 4 felv. Irta: Ba-
láz Sándor, Itt először.

Baláz Sándornak e modern tárgyn
s meglehetősen gyöngé darabja közepes
siker aratott.

A szereplők közül Krecsányinét, (Julia)
Abonyit (Harzsfalvi Kálmán) Danéz Nina
(Ernesztine) és Somlót (Cserlaky Gyula)
kell kiemelnlünk.

Zsufolt ház.
Ezen három előadás felvonás közeit
Miaz Lazó az „arany légy” mutatóványai
töltötték be. E felléptetést részünkről nem
tartjuk helyesnek először, mert a társulat
10 darabok mellett, ugy is rendszerint
zsufolt házak előtt játszhatik, másodsor,
mert az igazgatónak ezen bevételei kü-
lönben is csak látszólagosak, mert három
ilyen zsufolt ház rendszeren hat üres házat
szokott szólni, még pedig a szimtvészet
rovására, harmadsor, mert — ha jól em-
lékszlünk — az igazgató és a város kö-
zött szerződés egy pontjának értelmében,
a szintársulat itt időzése alatt látványos-
ságok produkálása a város területén nem
engedtetik meg, — s így nem
ehetett attól tartani, — hogy a miss
máshol produkálja magát a szintársulat
rovására; negyedsor, mert színházunk-
ban e productio életveszélyessé is vál-
hatik, a sodronyon való leereszkedés al-
kalmával. Hogy a sodrony köztél el nem sza-
d, az oszlop ki nem dül, az bizonyos;
de, hogy a leereszkedés alkalmával, nem
foghatna el a misst véletlenül egy szédü-
lés, — egy hirtelen s z e l h ü d é s, —
vagy nem s z a k a d h a t n a ki a fogsor
mint ez nem régen történt egy másikkal
asonnemű productio alkalmával) arról

csak a jó isten nyújthatna kezeséget.
Már pedig — a mitől az ég őrizzen —
valamelyik eset bekövetkezne, ugy es-
hetnék a miss valamelyik földszinti bá-
mulójának a nyaka közé silphid terme-
tével, hogy aligha mocezaana többet az
illető. S kit lehetne ekkor felelőssé tenni?
Aligha nem a tanácsot, mely megengedi
az ily mutatóványokat a színházban, elő-
vigyázat és anélkül, hogy a szintársulat-
nak — mint pl. az aradinak — szüksége
volna ilyes segédeszközökhöz nyulni.

Az időjárás.
Kilátás a jövő időre. Hazánkban:
Általában közepes derült időt várhatni,
éjjeli fagygyal.

Csarnok.

A XX-ik században
Legifj. Telesi Sándortól.

„Mikor a tömlőznek esikorgó ajtatai meg-
nyílnak, a pap keresztel világos-
lódna, a hóher a kötéllal kezében
zordanan előttél áll; látod a meg-
váltót felszítve a keresztu” s ma-
gadát érzed a kötélen: kiérnek a
vesztőhelyre... az akasztófákat
felgyeztetett zsoldosok veszik kör-
rül, a nép elrejtve, otthon, siratja
vértanuit; s te a vámpodun meg-
áldod a népet; a bakó a lajtorján
előttel megy s te nyugodtan kö-
vetted; a k i e l e t nyakadra teszik,
a hóher remeg, te nyugodtan a re-
mény s a bizonyos jövődö ihlötésé-
gével mondod: „Szabadságnak is-
tene áld meg hazámat!”

Telesi Sánd. r.

Egy századdal előrerépl képzeletem.
Uj kezetben régi képeket lát. Az
évek élébe más számokat írnak, de lé-
nyegük nem különbözik; az ember
maradt, eszközei változnak, de ezéja
soha. Rendületlenül tör az eszmény után,
melynek lobogó alá az ezrek ezrei se-
reglének. Sáros lábbal követik e lobogó
sokan, azok elesnek s nem állanak fel
többé. A sokan, azok elesnek s nem álla-
nak fel többé. A sárból nincs szabadulás.
Föiemelt fővel, a tiszta lelkiismeret nyu-
godságával követik mások.

Talán ezek is elesnek, de föl fog-
nak állani büszkén, bátran, diesően s föl-
emeikednek, felszállnak oda, hová a késő
kor majd áhitatos bmulattal tekint.

A martyrok az égbe szállnak!
A szabadság martyjai a népek szí-
vébe vések nevéket. E véres nevek em-
lékét be nem hatolja soha semmi, s az
unokák csacsogása azt regéli:
„Resurrexerunt.”

* * *

Föltámadt a mult s a jelen meg-
akarja szegényitei.

A nép kitzitte a szabadság zászló-
ját, s a nemzet minden gyermeke köve-
ti, életét áldozza föl érte, — épen ugy,
mint akkor; a gazdag odaadja gazdagsá-
gát, a szegény filérreit, az apa gyermek-
két az anya családját s a szabadság apos-
tolserege nő, gyarapszik, tengerré lesz, —
épen ugy, mint egykor; a vezér kopot-
tan, éhesen, félíg fagyva győzelemre ve-
zeti harczosait, a közvitéz szívében csu-
pán az érzelem van: a hazaszeretet. Nem
csügged senki, a magasatos szent eszme
áthat mindenkit, minden egy egy „félis-
ten” — épen ugy, mint egykor s tudják,
hogy örök siker követi győzelmeket, hogy
a vér nem biába öntözte meg a haza föl-
dét, mert most nincs áruló, — mint egy-
kor.

Szép, kies völgyben áll a kis falu.
Az erdő koszoruzta hegyek ölében fakadt
patakocska fut keresztül rajta s lágy cse-
vegéssel mossa a plébánia kertjét! A pa-
tak szőlén egyszerű lúgos áll, a repkény
meg komló, néhány inda irányt tévesz-
tett, vagy nem érthette el a lúgos koróit,
lenőtt a patak felé s a rohanó víz ma-
gával ragadná, tőri, s a parhöz esapja.
Sok ember élettörténete ez, — legalább
korukban; ott van közelében a szél,
utat téveszt és más irányban keresi.

A lúgosban egy férfi ül. Nyulánk,
magas alakját fekete öltöny fedí, s még
inkább feltüntetí arca sápadtságát. Mi
mindent hirdét a fekete öltöny! Beszél
az ember istenségéről, az eszme halhatat-
lanságáról, az örök megvígasztalásról!
Három erény hirdetője. Hit, remény, szer-
etet!! Kik e ruhát hordták, mosolyogva
törték a halált mert hittek; bátran szem
beszálltak a lét küzdelmével, dolgoztak
és túrtak, reméltek! odaadták szívüket,
mert szerettek!

E fiatal ember fölvette e ruhát, le-

mondott az egyes szerelméről, hogy sze-
rethetesse az összeset.

Kezében könyvet tart. A mult ese-
ményeit olvassa belőle, lelke visszarepült
a régi emlékek korába s az igék képe
letében tetteké válnak. A béke embere
győzelmes harczokról ámodik. Az álmo-
kat tovább szövik, a könyv tanítja rájuk.
Minden szava igaz. A nevek, melyeknek
látásánál szíve földobban, az igazság ál-
dozatai voltak, harczak az igazság harca
volt, győzelmeik az igazság győzelme.

Az igazság: a béke!

A béke embere leteszi a könyvet.
Atgondolja a jelent; a nemzet elnyomott-
ságát, az igazság éjszakáját — a zsarnok-
ságot a nép nyomorát, hazéja sorsát, és
fölsobajt.

A kertben gyors léptek hallatszanak
s néhány percz mulva magas barna férfi
áll a pap előtt. Kebléből egy csomag írást
vesz elő, a lúgos asztalára teszi gyorsan
távozik, lovára ül és a szomszéd falu fe-
lé száguld.

(Vége kör.)

K ü z g a z d a s á g.

Az iparegyesület takarék és hitelintézet
pénziár forgalma.

1881. január 1-től december 31-ig.

Bevétel. Kézzpénzelőhozatal frt. 9813.61.
Váltókból frt. 1493,283.34. Leszámitott kamatok-
ból 38,388.16. Előlegekből 21,942. Szevedő elő-
legekből 16,500. Betételekből 381,551.48. Víz-
leszámitott váltókból 255,468.70. Előlegek kama-
taiból 2809.72. Kötvény kölcsönből 4110. Kötvény-
kamataiból 1973.26. Folyó számlából 202,552.75.
Értékpapírok eladásából 17,025.57. Szelvények-
ből 878.25. Bizományból 1236.90. Külömbözkö-
ből 78,106.35. Jutalékból 1349.08. Érepszémből
1866.72. Hájzövedelemből 1467.50. Sorsjegy rész-
letből 120.50. Üzleti kölcsöz megterhelésből 115.23.
Perkolésdéből 355.53. Adókból 174.15. Részvény-
átírásból frt. 57. Összesen: 2,531,142.81. — Kia-
dás: Tiszti és szolgáló fizetésre frt. 5440. Váltókra
1,596,710.95. Váltó kamatra 14.89. Előlegekre
24,445. Szevedő előlegekre 10,900. Betételekre
276,529.61. — Vízle- z váltók visszaváltására
153,389.12. Szevedő előlegek kamataira 719.12.
Kötvény kölcsönsre 15,850. Vízleszámitott ka-
matra 900.61. Folyószámlára 208,622.72. Érték-
papírok vásárlására 27,615.68. Szelvények vásá-
rlására 616.33. Illetményekre 583.66. Külömbö-
zökre 86,697.83. Jutaléokra 19.90. Érepszémből
1,790.67. Házkidárra 375.89. Lakbérre 700. Üz-
leti kölcsögre 1076.96. Földkölcsögre 368.87.
Adóra 964.57. Napibiztosí díjra 761.50. Könyv-
betét kamatra 1801.61. Jótékony adakozásra 100.
4 % bérleg illetékre 324.22. 1875—1880-ig
eső osztalékokra 7389. Kézzpénz maradvány ja-
nuár 1-én. 6,936.91. Összesen: 2,531,142.81.

„The Gresham” Londonban. Ezen
Ausztria-Magyarországon is letelepedett
életbiztosító-társaság 33 dik. mult év ju-
nius 3-án végződött üzletéről szóló át-
nézetes évi jelentése, mely a részvényesek
mult év decz. 8-án tartott rendes nagy-
gyűlésén adatott elő, e napokban jelent
meg. Belőle a következő fő mozzanatokat
közöljük, melyek a társaság virágzó álla-
potáról elég bizonyítékot nyújtanak. A le-
folyt év eredménye felette kedvező volt.
Ez év lefolyása alatt ugyanis 6521 bizto-
sítási ajánlat 59,712,065 frank értékben
nyújtatott meg, melyek közül 5365 ajánlat
48,375,790 franknyi összeggel fogadtatott
el, mely utóbbira a megfelelő számú köt-
vény adatott ki. A nyeresémbevétel, a vi-
szentbiztosításért kiadott költségektől el-
tekintve, 12,007,724 frankra rugott, mely
összegbe az első biztosítási év 1,649,043.75
franknyi nyeresényei bele vannak értve.
A kamat-számla mérlege 2,879,270.85
frankra rugott és a nyeresénybelhez szá-
mitva a társaság évi bevételeit 14,886,494-
80 frankra emelte. Az ez év alatt a tár-
saságnak átnyújtott és tőle kifizetésre el-
fogadott követelések életbiztosítási kötvé-
nyekből 15,744,153.80 frankra rugtak. A
felszerelési és vegyes szerződések követe-
lései, melyek fizetési napja lejárt, —
2,957,691.65 frankra rugnak. Kötvények
visszavásárlásáért 845,180.50 frank ada-
tott ki. A biztosítási alap, melynek léte-
zése a szerződésekre nézve biztosítékot
nyújt, 3,696,911 frankkal gyarapodott. A
társaság a mult évben Budapesten és Bécs-
ben 3,075,000 frt vételárért ingatlanokat
szerzett meg, a melyekben már most bi-
vatalai is elhelyezték. A valóított akti-
vák összege az üzleti év végével
74,122,865 frankot tett ki. Ezen adatok-
ba a társaság vételár czimén beállított
érték többlete nincs beszámítva, miután
ezonalmi jövedelem forrásáktól nem te-
kinthetők. E többletnek azonban nagy je-
lentősége van: biztosítja a jótállásokat,
melyek a társaság részéről adatnak. A
jelentés mellé a társaság activáiról egy
kimerítő jegyzék van csatolva, melyekből
a következő tőkealapok tűnnek ki:
3,712,489.80 frank a brit kormány biz-

tosításában, 121,066.75 frank az india
és gyarmatkormányok biztosításában, —
12,852,382 frank idegen állambiztosítá-
sokban, 1,274,341.15 frank vasuti részvé-
nyekben, értékpapíroknak és törzészé-
nyekben, 22,099,399.50 frank vasuti és
más kötelevényekben, 11,452,240.20 frank
háztulajdonban, 9,712,633.55 frank jelzá-
logban, 12,898,312.05 frank különféle biz-
tosításokban.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Hirdetmény.

A néhai Gyulai László hagyat-
éka csódtömegéhez tartozó könyv-
béli actio követelések, melyek ér-
téke 2407 frt 59 krt tesz, a csőd-
hitelezők választmányának határo-
zata folytán a folyó 1882. évi ja-
nuár 16-ik napján délután 3 órakor
a helybeli kir. törvényszék árverési
termében nyilvános árverésen elfog-
nak adni, mire a venni szándéko-
zók meghivatnak.

Debreczen, 1882. jan. hó 13.

A tömeggondnok.

(25.)

Hirdetés.

A szentanna-utczán levő Grázói
ház, a hozzá tartozó ondódi földek-
kel tizezer forintért eladatik. Érte-
kezhetni a tulajdonos Elek Kálmán-
nal Sajó-Szentpéteren.

(26.)

Árverési hirdetés.

A debreczeni iparegyesületi ta-
karék és hitelintézet által közhírre
tétetik, hogy a nálla előleg kölcsö-
nök fedezetéül következő számok
alatt letett zálogtárgyak: u. m. 120,
323, 347, 513, 619, 645, 708, 940
és 973. s azok közt különösen 27
darab debr. czukorgyár részvény a
f. évi február hó 1-én délután 3 s
következő óráiban a társulat csapó-
utczai 335. szám alatti helyiségé-
ben törvényes árverésen kézzpénz
fizetés mellett eladatni fognak, mire
a venni szándékozók ezennel meg-
hivatnak.

Debreczen, 1882. jan. 13.

Az igazgatóság.

Árverési hirdetmény.

Alólt bíróság 1881. évi 5131. tk.
számu végzése folytán közhírre tétetik,
miszerint Molcányi Jánosnak Tatar Juli-
ánna előbb Cs. Barta Józsefné, jelenleg
Dobszai Jánosné elleni 11 frt 16 k kö-
vetelése kielégítésé végett a hadházi
26-ik tk-ban A. I. 41/a hrz. s „tarto-
zékaival 95 frt 50 kr. — 6404—36 frt. —
7727—41 frt. — 3846/a—94 frt. —
7605/a—70 frt. — 10144—89 frt bec-
értékbeni elárverzetése elrendeltetvén:
árverési határidőül 1882. évi január hó
21-ik szűkség esetén 1882. évi február
hó 21-ik napjának d. e. 9 óraja Hadház
városaházánál kiúzetett. Banaépénzül a
megfelelő becsérték 10 %-ja bir, ki-
küldött végrehajtó Knie Lőrincz ur ke-
zeihez lesz letendő. A vételár első rész-
letének befizetésére az árverés jogerős
emelkedésétől számítva 3 hónap, a má-
sodikra 6 hónap állapittatik meg.

Kelt H. Bőszörményben a kir. já-
rásbírósg mint tkvi hatóságnál 1881. nov.
10 napján. Konrad mk. kir. aljárás-
bíró. (pb.)

Börleti hirdetés.

A parlagi pusztán a Kaffka-féle 50
nyilas tanyabirtok, rajta lévő épületek-
kel, dohány-szin, 8 hold dohányterme-
lési engedéllyel és feles ösvetvéssel együtt
a f. 1882 ik évi használatra, kedvező fel-
tételek mellett bérbeadó.

Ertekezhetni Komlóssy Arthur egy-
véd úrral Debreczenben k.-mester-u 1438.
sz. n. —

Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Befizetés	Utolsó árfolyam	
		penz	ár			penz	ár			penz	ár
Államadósságok.											
	M. vasuti kölcsön 5%	135.—	135.25	200	Alföld fumei vasut	180.—	181.—	6%	Pesti magy. ker. bank.	103.—	103.50
	Magy. gömöri áll. zálogl.	—	—	200	Déli vasut	129.—	130.—	5%	" " Kisbirtokos. föld.-int.	102.—	102.50
	M. kel. vas. államkötv.	93.—	93.50	200	Északkeleti vasut	172.50	173.—	7%	" " " " "	—	—
	M. kel. v. áll.-k. ar. v. ez.	110.50	111.—	200	Erdélyi vasut	171.—	172.—	6%	" " " " "	—	—
	M. kir. nyer.-kölcs. 100 forint	128.05	129.—	200	Győr-sopron-ebenfurti vasut	—	—		Elsőbbiségek.		
	Magy. kir. nyer.-kölcs. 50 frt.	126.—	126.50	200	Kassa-oderbergi v.	154.50	155.—	5%	Alföld fumei vasut	—	—
	Tiszai és szegedi köles.	115.75	116.—	200	Magyar-galicziai vasut.	169.—	169.50	5%	" " " " "	—	—
	1871. magyar államkötvény 1873.	—	—	200	Magyar nyugoti vasut	172.50	173.—	5%	Battaszék-dombv. zák. v.	94.50	95.—
	Magy. aranyjárdék adóm.	117.45	117.90	200	Osztr. államvasut.	—	—	5%	Dunagőzhajóz. társ.	—	—
	Földteherment. kötv. magyar	100.—	100.50	500	Pécs-barcsi vasut.	—	—	5%	" " " " "	—	—
	Földteherm. kötv. 1867. zár.	98.50	99.—	100	Osztrák dunagőzhajózási társ.	—	—	5%	" " " " "	—	—
	" kötv. temesi	99.—	100.—	200	Budai hegy-pálya	111.—	113.—	5%	Eszaktéleli vasut.	—	—
	" kötv. 1867. zár.	98.50	99.50	200	Pesti közuti vasp.	440.—	442.—	5%	M. nyugoti v. 1864 hi b.	—	—
	" kötv. horvátországi	—	—	200				5%	I. erdélyi vasut	94.50	95.—
	" kötv. erdélyi	98.50	99.—	100				5%	Kassa-oderb v. (ozüst)	—	—
	M. orsz. jel. urb. váltó. kötv.	—	—	100				6%	B.-pesti lánchíd	103.—	103.50
	Szállódezsma váltó. kötv.	97.50	98.—	1000				5%	Lloyd és tőzsde-épület	95.50	96.—
	M. k. kamatozó kincst. utal.	—	—	200							
	Pestvárosi köles. 1870-ből 6%	—	—	150							
Bankrészevények.											
a) Bankok.											
200	Altalános magy. mun. hitelint.	—	—	105	Alagut	113.—	—				
200	Angol-osztrák bank	—	—	150	"Franklin" társulat	147.50	148.—				
100	Kisbirtok. földhitelintézete	—	—	400	Ganz-féle vasöntőde és gépgy.	602.—	622.—				
80	M. általán. földh.-résztv.-társ.	—	—	200	Gsc. wind-féle szeszgyár	342.—	345.—				
100	M. ált. hitelbank	362.—	362.25	200	Gyapjmosó bizom. I. m.	224.—	226.—				
140	Magyar jelz. hitelbank	—	—	200	Kereskedelmi épület.	515.—	530.—				
140	Magy. leszámítoló és pénzv.	163.75	164.—	500	Könyvnyomda "Atheneum"	580.—	590.—				
160	Osztrák hitelbank	368.80	369.—	200	Pesti	800.—	810.—				
100	Osztr. magy. bank	830.—	835.—	100	Kőszénb. és Téglagy. Drasche	149.50	150.—				
600	Pesti magy. keresked. bank.	690.—	693.—	100	Salgó-tarjáni kőszénbánya.	98.—	99.—				
b) Biztosító-társaságok.											
500	Első m. ált. b. tars.	4110—	4130—	200	Schlick-féle vasöntőde	230.—	232.—				
300	Pannonia viszontbiztos. társ.	1335—	1355—	500	Serfőződe első magyar	600.—	605.—				
300	Unio viszontbizt. intézet.	68.—	—	200	Sertéshizlaló	296.—	298.—				
c) Gőzmalomok.											
500	Concordia malom	490.—	495.—	200	Sóskuti kőbánya	—	48.—				
500	Első budapesti malom	1275—	1290—	200	Spodium- és Csontliszt-gyár	296.—	299.—				
200	Erzsébet malom atv. jog. néik.	203.—	205.—	200	Téglá- és mészegető ujlai.	117.—	119.—				
500	Henger malom	600.—	620.—	200	Gőztéglagyár kőbányai	232.—	234.—				
160	Luzsa malom	223.—	225.—	160							
200	Molnárók és sütők malma	329.—	330.—								
1000	Pannonia malom	1025—	1040—								
300	Victoria malom	435.—	440.—								
d) Közlekedési vállalatok.											
e) Takarékpénztárak.											
f) Különböző vállalatok.											
Záloglevelek.											
	5 1/2 % magy. földh. int. pap. é.	103.25	103.75								
	5 % " " " "	101.—	101.25								
	4 1/2 % " " " "	95.50	96.—								
	5 % " " " ar. v. ez.	117.50	118.—								
	5 1/2 % " " " jelzálogbank.	100.50	101.—								
	6 % " " " ált. földh.-r.-társ.	99.75	100.25								
	5 1/2 % " " " " "	100.50	101.—								
Magánsorsjegyek.											
	Osztrák hitelintézet	182.50	183.50								
	Budavárosi sorsjegy	40.50	41.—								
	Keglevich " "	16.—	17.—								
	Pálffy " "	40.75	41.50								
Pénznekem.											
	Cs. kir. arany (vert)	5.56	5.57								
	O-ztrák magyar 8 frtos arany	9.31	9.32								
	20 frank-arany	9.31	9.32								
	Német birod. bankj. 100 márk.	57.35	57.36								
Váltók árfolyama (3 óra)											
	Német bankp. 100 ném. bir. m.	57.30	57.36								
	Amsterdam. 100 holl. frtért.	96.90	97.16								
	Páris 100 frankért.	46.60	46.66								
	Svájci pénzp. 100 frankért.	46.40	46.45								
	London 10 font sterl.	117.30	117.40								
Felszámolási árfolyamok.											
	Magy. aranyjárdék	117.50	—								
	Magy. általános hitelbank	361.—	—								
	Magy. pénzv.- és leszám. b.	164.—	—								
	Osztrák hitelbank	368.—	—								
	Angol-osztrák bank	—	—								
	Tiszai és szegedi kölcsön	116.—	—								

H I R D E T E S E K

2000 en, Európá leghíresebb orvosai körüli, a kiknek bizonyítottánál közre tették ajánlák a **Popp-féle fogszereket** a száj és fogak mint legjobb létezőnek Számos bizo- Erdemőrmek nyítvány a leg- külföldbőz első orvosi te- kiállításokról. kintelyektől.

Anatherin-szájvíz

Dr. POPP J. G.-től es, kir. udvari fogorvos, Bécsben, I. Bognergassas 2.

Dr. Popp cs. kir. fogorvos növény fogpóra.

rövid használat után a fogakat vakító fehérré teszi, a nélkül, hogy azok ártalmává volna. Ara dobozonkint 63 kr.

fagy-sebek, A legjobb és legbiztosabb szer

borhalmás, bőrbetegségek és mindennemű tisztálattal-ágok elátásására. Ara 30 kr.

A „Debreczeni építkezési asztalos-egylet, Varga-utca 2247. ajánlja a n. é. közhatalos bejegyzésű és pártfogásába nemű építkezési asztalos minden felszerelési, berendezési asztalos munkáit és az illő alkalmatosságok elvégzését és teljesítését a legújanyosabb árak mellett.

Ugy szintén 1 év óta folytatott tevékenységét, melynek fennállása a pártfogás alá tartozó munkáinak nagy előnyére szolgál a pontos, de olcsó kiszámlálást tekintve, melynek teljesítését végezték a főpíron volt főfelügyelők beosztásukkal, saját házukba vargá-u. 2247. szám alatt berendezték.

a debreczeni építkezési asztalos-egylet. Varga-utca 2247.

500 drb szép kifogástalan cigarettát lehet készíteni minden órában az éjszakai, a cs. k. dohánygyárban is használati utasítással 65 krajczárért kapható.

CZIGARETTAI gépecskémény, mely érezhetően könnyű, készíve, 3 félle alakban, (vékony, közép, vastag) különböző mélyű, darabonként használati utasítással 65 krajczárért kapható.

Cigarettai papírjaim, szintén 3 félle nagyságban, csak a valódi francia „Le Houblon” papírból készült.

WLACH ALBERT, Bécs, II. Praterstrasse, Nr. 18. Ecke der Asperngasse Hotel Európa.

Hely
Egy évről
Fél évről
Előzetes
főpiac,
kesztő
E
TELEGR
KAROL
szerkesztő

Deb
(I) Megtört
kellett volna
Mig
hangoztatták
morainknak
törvényeknek
általi kijátsz
szalélek is
mányzatban
nemelyike
míg az elle
ről hasáboz
mánypart
vo'lt ezen
az ellenzék
maneuverém
azonban ak
partból egy
Gedeon szer
azon — ne
nem garázd
mányzás n
pedig az or
legfontosabb
ki magának
nek sikerült
mánypartban
Esetek
ülésben, me
sága tájéko
a tőle anny
selt adó mi
miként kele
hivatalok és
vetségek, s
lők, melyek
gos pénztár
szabályozás
háromszoro
napjában e
sik hónapba

A „DEBR
Egy el
Irtá

A vendé
legelső kocsi
tőba ügyes sz
nyaszony. Ne
tőzve s tárgy
arézat. Nehán
Valami sajtás
arézán, mikor
szonyok boldo
benne. A kité
ket a szabók
pekben akária
lépelt a kocsi
Az utca
zott a látvány
szonyok, véna
naplopó csész
czasarkoa huz
Sebes v
után a kocsi
kel s feketébe
sarkon gyülen
sabban halad
A szép
körül s bizo
mosolygó szer
akkos sem va
Pepi bácsi dr
atal ember m
hol elsápadt,
s látványon.